

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекламно-Адміністративна
"Свобода"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНКОС (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 8. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУБОТА, 14-ГО СІЧНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 14, 1984 No. 8 VOL. XCI.

Наукова Рада СКВУ відзначила заслуги проф. О. Оглоблина

Кент, О. (ПШР). — Загалом збори Наукової Ради СКВУ, які відбулися 2-го грудня 1983 року в Торонто, відзначили діяльність і 85-ліття проф. д-ра Олександра Оглоблина, одного з найвідатніших українських істориків, такою резолюцією:

„Наукова Рада СКВУ вітає Досвідного Професора Олександра Петровича Оглоблина, почесного голову Українського Історичного Товариства, колишнього президента Української Вільної Академії Наук у ЗСА, почесного члена Європейського Наукового Товариства ім. Шевченка, одного з найвидатніших сучасних українських істориків і видатного будівничого українського наукового життя і національної культури.“

З нагоди 85-ліття життя проф. д-ра Олександра Оглоблина, Наукова Рада СКВУ бажає відзначити непоміжні заслуги Ювілята в розвитку української історіографії і українського наукового життя у вільному світі.

З нагоди Вашого славного Ювілею просимо прийняти від Наукової Ради СКВУ якнайкращі побажання багатого-багато років щастя, здоров'я, міцного здоров'я. Ми щиро дякуємо за Ваш труд і працю для українського народу і його культури.“

Резолюцію підписали за Президію Наукової Ради її президент проф. Любомир Виняр і секретар проф. Осип Мартинюк.

Нью Йорк готується до відзначення Свята Державности

Нью Йорк. — З Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій інформують, що вже завершилися підготовка до відзначення річчів проголошення Державности й сорбності України актами з 22-го січня 1918-19 років.

Як і кожного року, святкування відбудуться двома фазами: Богослужбам в українських церквах — в церкві св. Юра на Мангеттені о год. 12-й вівторок — і святою Академією в неділю, 22-го січня ц.р., о год. 2:30 по полудні в залі середньої школи Вашингтон Ірвінг, між 16-ю і 17-ю вулицями, з такою програмою: відкриття-інж. Михай

ло Шпонтан, голова КОУО, відчитання прокламації, Українського Дня, святої слово — о. ігумен Патрік Пашак, ЧСВВ, парох церкви св. Юра, і мистецькі виступи хору „Боян“ з Нью Джерзі під диригентурою проф. Романа Левинського, який співатиме також український і американський національні гімни, Марти Коккольської-Мусійчук, солістки Мисської опери Ігора Кравців, бас — баритон, Марусі Данчук-Решітнік, рецитатія.

Квітний вступ у лівні 5 і 6 доларів можна набувати в українських крамницях „Арка“ і „Урма“ та при касі вступу.

Студенти в Сиракузах підтримують програму українознавства

Сиракузи, Н. Й. — Українська Студентська Громада ім. Луки Мишуги при Сиракузькому університеті вштовпує завою з метою підтримати програму українських студій у цьому університеті.

Програма, якій сповняється 25 років (започаткована 1959 року) включас початкові, середні і вищі курси української мови та літератури, а провадити нею від початку заснування проф. д-р Яків Гурський. Щоб забезпечити дальший розвиток і високий академічний рівень програми, потрібна фінансова до

мога. Тому весь чистий прибуток із заваби буде використаний на цю ціль. Заваба відбудуться в новій залі української православної церкви св. Луки при 3290 Warners Road, Warners N.Y., в суботу, 4-го лютого 1984 року, починаючи в 9-й год. вечора. Гратине оркестра „Червона Рута“. Вступ: 7 дол. від дорослих; 6 дол. від молоді.

Місцеві студенти подбають про нічліг для гостей з поза Сиракузів. У шій справі слід писати на адресу: Yaroslav Magera, 141 Lambrecht St., Syracuse, N.Y. 13210; або телефонувати на число (315) 478-7308.

В ПОЛЬЩІ ЗААРешТУВАЛИ ПРАВНИКА

Варшава, Польща. — Польські власті арештували правника, який захищав жінок, відому польську поетесу Барбару Садовську, син якої був закатований польською поліцією в травні минулого року.

Справа смерті 19-літнього юнака, єдиного сина Садовської, Гжегожа Пшемька, набрала широкого розголосу і викликала загальне обурення польського суспільства. На похороні Пшемька було понад 20,000 народу, переважно студентів, які перетворили похорон в могутню мовчазну демонстрацію польської молоді в дусі забороненої „Солідарності“ проти терору і вбивства польської поліції.

Справа вбивства Пшемька набрала особливо драматичного характеру і політичного забарвлення тому, що в додатку — цієї невинної жертви прилучилися ще попередні політ. два тижні перед вбивством Пшемька польська тайна поліція напала на католицький монастир, де працювала група добровольців допомогового комітету, який допомагав активістам „Солідарності“ та їх сім'ям. Поліція напала на добровольців в

той час, як вони працювали на складі. Добровольці склалися в основному з жінок, серед яких була і мати Пшемька, згадана Барбара Садовська. Поліція розігнала добровольців палицями і кріслами, сильно побивши їх.

Обвинувачення проти арештованого правника не зовсім ясні. Офіційне повідомлення про арешт навіть не подало повного прізвища арештованого, а лише ім'я та ініціали прізвища „Мачей Б.“ Друзі та співробітники уточнили, що арештованим був Мачей Беднарчик, який був консультантом Садовської під час розслідування справи вбивства її сина.

Польські власті повідомили ще у вересні минулого року, що два поліцейські і два санітарі медичної швидкої допомоги винні в смерті юнака. Тепер поліція арештувала правника правдоподібно у зв'язку з обвинуваченнями, пов'язаними зі свідченнями і речевими доказами справи вбивства.

Чотири місяці після смерті юнака польський уряд заявив, що він проведе „рішуче розслідування, щоб виявити всю правду“.

Мати А. Щаранського апелює до Заходу

Москва. — Мати Анастасія Щаранської, ув'язненого дисидента заявила в середу 11-го січня, що під час останніх відвідин сина в Чистопольській тюрмі вона побачила його сильно змарнілим. Син скаржився на сильні болі серця.

Повернувшись з відвідин сина в тюрмі Чистополь в татарській республіці, Іда Мільгром розповіла про умови життя її сина в тюрмі та стан його здоров'я. Вона відвідала сина 5-го січня цього року. Тюрмні власті дозволяють лише два рази на рік відвідувати в'язня.

„Я побачила його, я перелякалася, — заявила 75-літня мати Щаранського. „Як минулого року в липні, я відвідувала сина, я впізнала його відразу, а тепер я не впізнала його, він цілком змінився, на протязі двох годин зустрічі я не могла говорити, я лише дивилася на нього“.

Анатолій Щаранський,

активіст у рухах за права людини і еміграції жидів з Советського Союзу, був арештований 1977 року, а в 1978 році був засуджений на три роки в'язниці і наступних 10 років трудових таборів, обвинувачений у шпигунстві на користь ЗСА. Після відбуття трьох років покарання в Чистопольській тюрмі, його послали туди знову на три роки за те, що він відмовився признати свою вину.

Щаранський попросив свою матір знайти йому адвоката, який оборонив би його проти сваволі советських тюремних властей, бо його власні старання нічого не дадуть, вони можуть тільки викликати лютю советських властей, які покарають його за те і продовжать термін ув'язнення до п'яти років.

„Єдиною можливістю Анастасії з його звільнення, інакше він загине“ — сказала мати Щаранського.

Вбили американського генерала

Сан Антоніо, Техас. — Пресове агентство Асоцієд Пресс інформус на підставі повідомлення Федерального Бюро Інвестицій (ФБІ), що війська по

ліція знайшла поховане тіло американського генерала Роберта Г. Овні, командира 90-ї армії резервістів. Тіло було поховане в будинку головної квартири, де урядовав згаданий генерал, із запискою, причисленою до односторонньої служби. Службовці ФБІ не сумніваються, що генерала вбили, а потім поховали невідомі вбивці і що він не покінчив самогубством.

Тому, що тіло ген. Овні було поховане в сховальній клітці між першим і другим поверхом, а руки зав'язані над, ФБІ сумнівається чи не був терористичний акт ворожих до ЗСА терористичних груп, але не виключає якоїсь помсти. Очевидно, слідство продовжується і ФБІ відмовляється від всяких коментарів до цієї теми. Пет Ковлі, службовець ФБІ заявив, що він не бачить поки що мотивів вбивства.

Ген. Овні, після підвищення його в 1982 році, став наймолодшим двозірковим генералом в американській армії, був здібним старшиною.

МИСТЕЦЬКІ ВИСТАВКИ В ОМУА

Нью Йорк. — В неділю, 15-го січня ц.р., о год. 1-й по полудні тут відбудуться відкриття посмертної виставки Ярослава Паладія і Юрія Чорного. На виставі будуть показані фотографії праць доньки Ю. Чорного — Христини Чорної. Виставка відкрита в будні від 8-ої години, а в суботі й неділі від 1-ої по полудні до 8-ої вечора і триватиме до неділі, 22-го січня включно.

ЧАО ЗАКІНЧУЄ ВІДВІДИНИ ЗСА

Вашингтон. — Прем'єр-міністр Китаю Чао Ці-янг, який закінчує своє перебування у Вашингтоні, заявив у середу, 11-го січня, що він виключає можливість партнерства зі ЗСА в утворенні стратегічного протисовєтського порозуміння, пригадуючи багато різниці у міжнародній політиці обох країн.

„В таких умовах неможливо встановити серйозне стратегічне партнерство“, — сказав прем'єр Чао. Він підтвердив незалежну міжнародну політику Китаю, який приймає відповідні рішення у світових справах, розглядаючи кожний випадок окремо, відповідно до його важливості.

Відносно корейського питання китайський лідер сказав, що офіційно ніхто не запрошував Китай взяти участь у чотирьохсторонніх переговорах ЗСА, Північної та Південної Кореї та Китаю, щоб допомогти стабілізувати нестійкий корейський півострів і допомогти об'єднати поділену Корею.

Чао сказав, що Китай підтримує трьохсторонню конференцію ЗСА з двома Кореями, але покищо Південна Корея висловлює сумніви щодо ширшої Північної Кореї, а тому не бачить можливості взяти участь у такій конференції в найближчому майбутньому.

Президент Роналд Реген у вітторок висловив погляд, що чотирьохстороння конференція була б „прекрасною“ у справі припинення тридцятилітньої збройної конфронтації на цьому поділеному півострові.

В інтерв'ю китайський прем'єр дав відповіді на ряд питань, які ставили йому репортери. Між іншим, він скаржився, що справа Тайваню з великою перешкодою на шляху взаєморозуміння між Китаєм і ЗСА.

Чао також сказав, що коло розбіжностей між ЗСА і Китаєм звужується, і він, як і президент Р. Реген, вважають, що свелки можливості розвитку добрих взаємовідносин у майбутньому.

Д. Рамсфелд переговорює з Г. Ассадом

Вашингтон. — Офіційні представники Адміністрації президента Роналда Регена заявили в середу, 11-го січня, що президент Сирії Гафаз аль-Ассад погодився прийняти спеціального посланця президента Р. Регена на Близький Схід Дональда Рамсфелда.

За зустріч відбудуться саме в той час, коли ЗСА покладають великі надії на крапці відносини з Сирією, і через ці крапці відносини надобиться розв'язання ливанської кризи.

Ці переговори будуть першими прямими контактами між високим американським представником і сирійським лідером за останні кілька місяців. Минулого місяця, коли Рамсфелд був у Дамаску, він зустрічався лише з міністром закордонних справ Абдель Галімом Хаддалом.

Офіційний представник Білого Дому заявив, що існує загальна думка в Адміністрації президента Р. Регена, що є можливість здійснення ряду військових і політичних заходів у Ливані, які приведуть до стабільності, і можливо, створять умови для виведення морської піхоти ЗСА з цієї країни.

Але все це залежить від постави Сирії. Вона повинна переконатися, що її не владсть принизити ЗСА і змусити вивести морську піхоту перед поглядом ливанської проблеми. Інші офіційні особи висловлюють сумніви у широті добрих намірів Сирії. З одного боку, Сирія відповідала на підбурювання до дальших непорозумінь і конфліктів у Ливані, а з другого боку, є певні позитивні зацікавлення Сирії у співпраці, починаючи від звільнення полоненого летуна Роберта Гудмана до обміну листами між президентом Ассадом і президентом Регеном.

В самому Ливані президент Амін Гемальє старастяся опрацювати ставе переміря в районі Бейруту. Це дає б можливість утворити буферні зони між ворогуючими фракціями, що дозволило б ливанській армії зайняти гірські райони навколо Бейруту та вздовж прибережної шосейної дороги в поодіженні з друзями, шіїтими і християнськими маронітами.

Д. Рамсфелд також підтримує такий план, але дружи своїми діями часто затримують його здійснення.

У СВІТІ

ДЖЕРЕЛА ЧЕХО-СЛОВАЦЬКОЇ еміграції повідомили в серед, 11-го січня, що чеська письменниця-драматург Іва Прохазка, її чоловік Іво Покорні та їх двоє маленьких дітей прибули до столиці Австрії. Офіційні повідомлення австрійських властей про цю подію покищо не було ніяких.

МАЙЖЕ ЦІЛИЙ ДЕНЬ у середу, 11-го січня, спалахували бої між урядовими військами і мусульманською міліцією в південних передмістях ливанської столиці Бейруту та довколишніх горах, відкладаючи знову завершення угоди про розмежування воюючих фракцій в Ливані. Бейрутське радіо повідомило, що була утворена спеціальна комісія з представників ливанської армії, сил християнської міліції, друзів та шіїтів, яка закликала до припинення воїни, але через півгодини воно було знову порушене.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ розмістив батарею з 9 нових ядерних ракет СС-20 в Європі вже після припинення переговорів у Женеві про зменшення кількості ракет середнього засягу в Європі, — повідомив у середу, 11-го січня, офіційний речник НАТО. Ця остання гуна ракет довела загальну кількість пересувних систем таких советських ракет з засагом 3,175 миль до 278 одиниць з 1,134 боеголовками.

МИНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Британії Джемфрі Гов прибув у середу 11-го січня, до столиці Сирії Дамаску для переговорів з сирійськими офіційними особами про справу мирного поладження конфліктів на Близькому Сході. Міністер Гов прибув до Дамаску зі столиці Саудівської Аравії Ріяду після переговорів там з міністром закордонних справ приємом Савдом ель-Файсалом.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ повідомляють з Югославії, що там постали нові складні проблеми з молоддю. Одна із югославських газет недавно писала про так звану „золоту молодь“ країни. Вони не хочуть працювати. Вони спали б до обіду і тільки вимагали гроші від своїх батьків. Вечорі вони заходять у п'ять місць нічних розваг на вулиці Усїчка. Наші знайомі, вони не вірять у ніщо. Ні в партію, ні в пліткуку або лезавро. Просто хочуть одягатися і слухати музику“. Це все сини і дочки високопоставлених урядовців. Вони є меншістю молоді Югославії, заявляє газета, але їх поведінка, включаючи вживання наркотиків, викликає тривогу в югославських властей.

ПРОПОНУЮТЬ ДОПОМОГУ ЦЕНТРАЛЬНІЙ АМЕРИЦІ

Вашингтон. — Двопартійна президентська комісія, очолювана Генрі Кіссінджером підтвердила, що американські інтереси безпеки „поважно загрожені“ советсько-кубинським викликом у Центральній Америці. Вона запропонувала швидке збільшення військової допомоги Сальвадорі з одночасною „п'ятилітньою“ програмою економічної допомоги всьому району в сумі 8 мільярдів доларів.

У своєму звіті, представленому президенту Роналду Регену в середу, 11-го січня, крайова двопартійна комісія для дослідження становища в країнах Центральної Америки заклала Президента, щоб він зустрівся з лідерами центральноамериканських країн для вироблення плану розвитку цього району та утворення Організації розвитку Центральної Америки.

Звіт комісії також рекомендує ряд інших заходів, включаючи спеціальний корпус освіти, 10,000 стипендій для студентів університетів, державні позички для створення приватних корпорацій розвитку, негайну економічну допомогу 400 мільярдів доларів і „значне“ збільшення військової допомоги Сальвадорі, рівень якої тепер вивисить лише 65 мільярдів доларів.

Реакція Конгресу політична в основному відповідно до партійних настанов, а тому звіт правдоподібно не зробить того позитивного впливу на Конгрес, який мали звіти інших президентських комісій в минулому.

Всі запропоновані пропозиції 12-членної комісії схвалюють роллю ЗСА в цьому районі та підтримують майже всі аспекти політики Адміністрації президента Р. Регена в Центральній Америці, але важливим пунктом у звіті є вимога узагальнити дальшу військову допомогу Сальвадорі від „законодавчого схвалення“ яке вимагає періодичних звітів про прояви прогресу в ділянці прав людини, припинення діяльності „бригад смерті“ та розвиток у напрямі вільних виборів.

Але комісія всеціль підтримала Президента, відкидаючи думку про переговори щодо „поділу влади“ з лівими партизанами в Сальвадорі. Посередню підтримала американську допомогу повстанцям в Нікарагуа, наполягаючи на проведенні виборів та інших заходів у напрямі демократизації життя в цій країні та представивши советське і кубинське втручання в цьому районі, через посередництво Нікарагуа, як основну небезпеку для ЗСА.

В АМЕРИЦІ

ЗАСТУПНИК ПРЕСОВОГО секретаря Білого Дому Леррі Спікє заявив кореспондентам, що президент роналд реген отримав листа-відповідь від президента Сирії Гафеза аль-Ассادا. Як відомо, Р. Реген написав до Ассادا зараз такі після звільнення американського летуна ліванця Роберта Гудмана за посередництва проповідника Джеймса Джексона і швидко тепер наспіла офіційна відповідь з Дамаску. В урядових колах у Вашингтоні думають, що обмін листами між обома президентами є доброю ознакою і вказує на відпруження у відносинах між ЗСА і Сирією. Спікє відмовився дискутувати зміст листа Ассادا до Р. Регена, а тільки відмітив, що „ми бачимо в тому намір до заочаткування серйозних переговорів зі Сирією у справі Ливану й інших близькосхідних проблем“.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН виступить з головною промовою у справі американсько-советських відносин в понеділок, 16-го січня ц.р., о год. 10-й раню. Поінформовані особи кажуть, що промова буде наскрізь конструктивна з наміром поправити відносини між З'єднаними Штатами Америки і Советським Союзом, які в останньому часі дуже погіршилися. Речники Адміністрації твердять, що Президент шире бажає поправки цих відносин і відновлення переговорів в Женеві, метою яких є довести до редукції міжконтинентальної ядерної зброї. Очевидно, кажуть шій урядові особи, — ЗСА не можуть відійти від принципових справ ведення реалістичної політики у відносинах між двома надпотоутами. Говорять також, що Реген не вживатиме ранішої риторики в окресленні СССР як „імперії диявола“. „Він є готовий до всяких переговорів і зустрічей“, — заявляють близькі співробітники Президента.

СЕНАТОР ЕРНЕСТ ГОЛЛІНГ'С, „демократ з Південної Кароліни назвав встановлення тин матичних зв'язків З'єднаних Штатів Америки з Ватиканом „поганим прецедентом“, хоч, як кажуть політичні спостерігачі, в обидвох палатах Конгресу не помічається великої опозиції до цієї справи. Голлінгс вважає, що президент Роналд Реген, встановлюючи дипломатичні зносини з Апостольською Столицею, „порушив американську Конституцію про відділення Церкви від держави“. Він вважає, що спеціальний спостерігач у Ватикані повністю і задовільно виконував свою функцію і Уряд ЗСА був достатньо поінформований про всі ватиканські справи. Голлінгс, який старастя здобути номінацію на президента з Демократичної партії, особливо підкреслює, що на зв'язання дипломатичних зносин з Ватиканом це визнання одної Церкви понад голови інших.

АМЕРИКАНСЬКІ І СОВЕТСЬКІ представники відбули спеціальну нараду у справі так званої „гарячої лінії“, яка існує від деякого часу між Вашингтоном і Москвою і яку дотичні уряди можуть використовувати тільки у виняткових ситуаціях, або неперелаченого загострення відносин між двома надпотоутами. Основна мета встановлення такої лінії — це запобігти ядерній війні. Народа тривала два дні і крім „гарячої лінії“ були обговорені також інші справи зв'язку між ЗСА і СССР.

НА ЗМІНУ МІЖПРОСТІРНОГО корабля „Колумбії“, тепер у Кеп Канаверал на Флориді поспішно приготують інший подібний до „Колумбії“ корабель „Челленджер“, який має вилетіти із спеціального місця 3-го лютого ц.р., і перебуватиме в орбіті нових вісім днів. Астронавти брусек МакКенділ і Роберт С'ноарт, перший раз в історії полетів міжпростірних кораблів, ходитимуть в стратосфері без прикріплення до корабля. „Челленджер“ випустить в стратосферу також два сателіти, з якими адержуватиме зв'язок під час лету.

У 20-ТУ РІЧНИЦЮ першого звідомлення головного лікаря ЗСА про шкідливість курення тютюну, лікарі домагаться від президента Роналда Регена, щоб він поклався до життя спеціальну комісію, складену з лікарів-спеціалістів, дослідників та інших, завданням якої було б не тільки встановлення на підставі дослідів шкідливості для здоров'я цього продукту і опублікування статистик для захворювання на рака легень, серце, шлунок й інші хвороби наловочок курців, але повила б ширшу інформаційну кампанію проти курення. Д-р Ернест Вільнер заявив, що вже наспів час, щоб американська спільнота поважніше поотракувала існуючу загрозу і застановилася над методами боротьби з нею.

У Філадельфії відбулася вартісна пластова імпреза

Філадельфія. (Я. Татомір) — Місцева Пластова Станція, що її очолює інж. Богдан Турченко, влаштувала в суботу, 17-го грудня 1983 року, в Українському Освітньо-Культурному Центрі, виствітлення трьох звуково-зорових монтажів, основаних на Ювілейній Міжкравовій Пластовій Зустрічці, що відбулася на „Вовчій Тропі“ у 1982 році.

Перший монтаж „Симфонія дружби“, передає картини, настрої й ідеї ЮМ-ПЗ. Монтаж „Тверді мелодії“ був присвячений с. п. Михайлові Сорочі, визначному пластові і довголітньому в'язневі сибірських тюрм і таборів, який помер на Сибірі. Монтаж цей був оснований на тексті Валентина Мороза, який впровадив довгого часу був у тому самому таборі що й М. Сороча. Як видно із згаданого тексту, духовна незламність Сорочки мала великий вплив на формування національної свідомості В. Мороза.

Третій монтаж „Монтаж 70“, дає картини Пласту сьогодні і колись, у перших роках його існування. Висока-вартість звукової частини монтажів це заслуга о. Петра Галади, який зворушливо речитує спомини Мороза про Сорочку, та Юрія Миськова. Тут варто пригадати, що о. Галада —

Старші пластуни куреня „Побратими“ (зліва): Л. Білик, Т. Сохан, В. Романів, А. Дурбак і В. Харченко.

це один з трьох священиків, які впроваджені трьох днів дуже успішно демонстрували у Вашингтоні минулого жовтня під час вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні.

Усі три монтажі виготовили, під егідою Крайової Пластової Старшини, старші пластуни Юрій Миськів з куреня „Лісові Чорти“ та Айдрій Дурбак з куреня „Побратими“.

Слід згадати, що монтаж були виствітлювані дуже модною апаратурою, яка виствітлює не поодиноким прожектором, але кілько-

ма, що їх синхронізує комп'ютер. Апаратура ця є власністю Українського Інституту Модерного Мистецтва у Чикаго.

Чисельна публіка, що її велику частину становила пластова молодь, живо та ентузіастично реагувала на всі три монтажі. Виствітлені монтажі поставили перед очі присутніх не тільки імпозантні розміри, красу і незабутню романтику ЮМ-ПЗ, але теж живучість і могутність пластових ідей і велике значення цієї організації для виховання молодих поколінь у розсіянні.

СВОБОДА

FOUNDED 1983
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

258 убитих вояків — без війни

Із смертю американського морського піхотинця минулої неділі від гранати, киненої на гелікоптер, який привіз зміну варті біля американської амбасаді в столиці Лівану Бейруті, число загиблих там американських вояків дійшло до 258. Вислано їх туди на прохання ливанського уряду, за згодою Ради безпеки Об'єднаних Націй (представник СРСР стримувався від голосування), як американську частину міжнародного війська — поруч із військовими частинами Англії, Франції й Італії, у суто мировій місії. У Лівані, арабській країні на Близькому Сході величезною приблизно стейту Массачусетс, від понад 10 років шаліє громадянська війна. Прозахідний уряд Аміна Гемаеля намагається замирити воюючі сторони — християнську «Фалангу» й мусулманську міліцію, прийняв теж проголошений у 1982 році мировий план Регена, який вимагає відкликання з Лівану всіх чужих військ (отже ізраїльських і сирійських) і сподівався, що присутність в Лівані кількох тисяч міжнародного війська допоможе здійснити цей план. Однак ані ливанський уряд ані ніхто у світі не міг передбачити, що вмістяться туди третій чинник: тероризм, підтримуваний особливо з двох центрів, яким залежить на заколоті на Близькому Сході, а не на замиренні: з Москви й Теграну, столиці ворожого Америки Ірану.

Президент Реген, який правильно вважає Ліван та весь Близький Схід життєво конечним для Америки (нафта і шлях до Індійського океану) — опинився у дуже важкій ситуації: вже не тільки демократи, але й деякі найбільш впливові республіканці наполягають на ньому, щоб він відкликав висланих до Лівану 1,800 морських піхотинців (на місце загиблих вислано нових). Президент Реген правильно твердить, що коли б ЗСА відкликали з Лівану своє військо виключно тому тільки, що бояться дальших втрат з боку злочинних анонімних терористів, то це буде «втрата обличчя» американської великодержави, захитання довіри до Америки у приязних Америці ці поміркованих арабських країнах і тільки підсилить дальшу громадянську війну у Лівані, яка може закінчитися повною анархією, упадком цієї держави і її поділом між Ізраїлем та Сирією. Тому йдеться тепер не про те, чи відкликувати або не відкликувати американське військо, а про те, коли це зробити і серед яких обставин. Ідеться про те, щоб можна сказати, що те військо таки завершило свою місію і більше Ліванові не потрібне. Ніхто не міг передбачити, що з'являться зорганізовані законспіровані банди терористів-фанатиків, які наслідуватимуть японських самогубних пілотів «Камікадзе», які скеровували навантажені динамітом японські літаки на американські кораблі в пристані Перл Гарбору 7-го грудня 1941 року і гинули, але й затоплювали ті кораблі. Оті фанатики-терористи почали вбивати американських, французьких і італійських вояків, щоб прогнати їх з Лівану, який став тереном братовбивчої боротьби та перетворився у терен зудару інтересів СРСР і ЗСА.

Конгрес уповноважив президента Регена, як верховного команданта збройних сил ЗСА, тримати в Лівані військо до квітня 1985 року. Але тепер, коли Італія проголосила, що вона зменшить на половину своїх, висланих туди 2,200 вояків, і Франція відкликає 500 осіб із свого експедиційного корпусу з 1,100 вояків, зростає внутрішньо-американська опозиція проти зберігання надалі морських піхотинців на тому ливанському вулкані. За відкликання американського війська заявився вже навіть голова Комісії закордонних справ в Сенаті, де республіканці мають більшість, сенатор Чарльз Персі. Натиск на президента Регена збільшився, коли в наслідок подорожі до столиці Сирії Дамаску чорного пастора, демократичного кандидата на президента Джессі Джексона, Сирія звільнила американського летуна Роберта Гудмана. Залучили голоси, щоб шукати замирення з Сирією.

Американська дипломатія тісно співпрацювала з урядом Савдійської Аравії, яка взяла на себе — покищо все ще невдачне — посередництво між воюючими сторонами в Лівані. Кілька днів тому відбулася в столиці Савдійської Аравії конференція міністрів закордонних справ Лівану, Сирії і Савдійської Аравії — але чуємо в комунікатах, що все ще не прийшло до порозуміння. Сирія не хоче відкликати з Лівану своїх 40,000 війська, поки «один ізраїльський вояк» залишається ще на території Лівану, знову ж Ізраїль не хоче звільнити суміжної з своєю територією смуги Лівану, поки не матиме повної безпеки проти нових партизанських атак. ЗСА поспішають з вишколюванням і озброюванням ливанського державного війська, яке зайняло б місце американських вояків. Реген не втратив теж надії, що тиха американська і савдійсько-арабська дипломатія таки доведе до якогось зоспокоєння. Покищо стан трагічний: ЗСА не є з ніким у стані війни, але втратили вже 258 вояків.

Дня 8-го січня 1984 року минуло 25-й рік від триумфального в'їзду до Гавани Фідела Кастра, який прибув до кубинської столиці на американському танку типу Шермана, захопленому від розбитих частин диктатора Фульгенція Батісти.

Цього самого дня, 8-го січня 1958 року, пресовий аташе американської амбасаді в Гавані, пол. Д. Бетел відмовився від свого деніку що захоплення влади Кастром відбулося «мирно» і без найменшого опору зі сторони кубинського народу. Рік пізніше, у своїй книжці, «Лузер» («Ті, що програли»), Бетел писав, що кубинський народ, «привітав світанок демократії і свободи» в Кубі з великим ентузіазмом, і що ніяка інша революція у Південній Америці не була так спокійно переведена як «демократична революція Кастра в Кубі».

Починаючи такої реклами для Кастра не важко догадатися, бо він та його прихильники зумили обманути не тільки маси народу поза Кубою, але навіть урядові американської амбасаді в Гавані. Пол Бетел, який вже не живе, писав, що урядові американської амбасаді, з ненавистю до Батісти, емоційно захоплюва-

Володимир Душник

ДВАДЦЯТЬ-П'ЯТЬ ЛІТ СОВЕТИЗАЦІЇ КУБІ

ліся Кастром і були так само одурманені його пропагандою, як і була велика більшість кубинського народу», який добровільно впах свою шню в комуністичне ярмо Кастра. Це не означало, — писав він, — що члени американської амбасаді були прокомуністичного наставлення. Вони були прямо політично наївні і політично невироблені.

В Америці, сьогодні вже померший, кореспондент «Нью Йорк Таймсу» Герберт Л. Меттос став майже офіційним пропагатором Кастра та його «демократичної революції». Його довгі статті в цій видатній американській газеті ідеалізували Кастра та обдаровували його такими «благородними» прикметами, якими ніхто навіть... Маркса не посміє величати.

Автор, знову американець, Натаніел Вайл, у своїй книжці, «Червона зірка над Кубою» (1960), одверто писав, що згаданий кореспондент Меттос своїми статтями зумів переконати Адміністрацію президента Айзенгавера, американський

Конгрес та майже всю американську пресу, що Кастро на ділі був «демократичним визволителем». Цей самий автор також писав, що під час еспанської громадянської війни в 1936-1939 роках Меттос був захоплений еспанськими комуністами у дописках, статтях до тієї міри, що видав «Нью Йорк Таймсу», Артур Шульцбергер, загрозив йому усуненням з праці, якщо він далі пропагуватиме московсько-советську лінію.

У 1959 році американський амбасадор в Гавані Ерл Т. Сміт не міг переконати Адміністрацію президента Айзенгавера, що Кастро становить загрозу для безпеки цілої Західної півкулі.

Америка, правда трохи пізно, але почала організувати антикастровський збройний відділ, приготувала збройний десант на Кубу, але нова Адміністрація президента Кеннеді відмовилася підтримати американськими літаками тисячі антикастровських кубинців, і

тим улегшила Кастрові їхнє знищення.

Автор Бетел далі писав, що, кілька місяців по приході до влади, Кастро почав висилати терористичні групи до Домініканської Республіки, Панами і Нікарагуа, переводячи в життя програму Москви п. н. — «війна за національне визволення».

У 1979 році Кастро допоміг знищити проамериканський уряд ген. Анастасіо Сомози в Нікарагуа і встановив уряд промосковських сандіністів, яким спочатку президент Картер навіть давав позички, думаючи, що сандіністи — це «демократи».

Вкінці, Кастро, на спілку зі своїми хлібодавцями в Москві, почав перетворювати Гренаду в «комуністичний арсенал», з якого мали перевозити «війни за національне визволення» у Центральній і Південній Америці.

Оцінюючи історію Куби за останні 25 років і беручи об'єктивно цілу ситуацію до уваги, треба ствердити, що своє диктаторське панування Кастро завдячує наївності і несвідомості тих членів американського Уряду і американської преси, які далися обманути легендою про «демократизм» Кастра.

Вадим Сварог

БІДА З ТИМИ ПОЕТАМИ!

пише:

Поетичні «ластівки», що вилітають з обласних центрів України, в переважній більшості так і залишаються поза полем зору рецензентів. Вишла книга — і зникла, ніби в антивітлі. Власне, фізично ці збірки не зникають, лежать на реальних прилавках цілком реальних книгарень. Та в тім то й справа, що лежать. Хоч, звичайно, й таким робом беруть участь у літературній ситуації. Ситуація, на Мельникову думку, абсолютна ненормальна, бо люди можуть купувати ці збірки, не знаючи, чи їх опішили партійні критики. Далі Мельник наводить конкретні приклади:

Львівське видавництво «Каменяр» не виявляє вдумливого й серйозного підходу до молодих поетів. Ось, наприклад, збірка Ганни Шепітько «Моя весна». Уваження про цю збірку повністю дають хоча б оці рядки (усі цитати з віршів я даю в зворотному перекладі з російської мови, в якій вони дані в статті Мельника):
«На ринку — голуби і квіти. Голубяють голуби, а квіти квітнуть... Це вишила свою молодість мама». Майже всі вірші в збірці Г. Шепітько — а їх сто двадцять! — про поле, про сонечко, про квіти й блакитне небо. Ось їх перші рядки з різних творів цієї авторки: «Сонце в небі, ніби півт калини». В степу село, наче віджика зріла». «Бризкають соняшні люстра». «Збудило

сонце лани й гаї». «Красне сонце проміння розметало...» й т. д. і т. д.

Мельник журиться тим, що строфи з різних віршів можна взаємозамінювати, бо зміст їх тотожний, і наводять більше цитат з верлібрів Г. Шепітько: «Ластівко, йди хатку собі побудуй під моїм вікном». «Хвилі летять і летять... Небо радісно стоїть, розкидає хмарки». «Серце — океан, хвилям радості й сілі не дивуватись» і т. д. Мельник твердить, що в цих віршах немає справжнього поетичного надхнення, бо таких віршів можна написати «сотні за день».

«Нічим не відрізняються щодо їх рівня від названої вище й перші книги, молодих поетів, видані за останні роки у видавництвах «Маяк» (Одеса), «Промінь» (Дніпропетровськ), «Прапор» (Харків) — нарікає Мельник. Він цитує зі збірки Валентина Козак «Чисті роси» такі рядки:

«І трояндам казнути з нагрудних рук, і садкам, і хатам, і дітям рості, слово зі словом зліється в сердечний перестук — комуністи йдуть до ясної мети. І тісніше ряди, і крок їх твердий, прапор миру над ним заклинає шумити. Перепони з дороги зметати в труди і ясно зоря проміниться, проміниться».

Вірш, безперечно, ідеологічно «витриманий». Але й він не подобається Мельникові. Занадто вже він витриманий цей вірш — це й

підозріло, бо він шаблонний, штампований, схожий на «відписку», немає в ньому неспіреної щирості. І Мельник просторікує на тему про те, що в останніх документах партії в ідеологічних питаннях ясно говориться про нездоволеність шаблоном, нудним штампом і пропаганді того, що «свято для кожної радянської людини», бо кожна сидуван інтонація, неточне слово виходить, кричущим фальшем».

З іще більшим несподобанням висмикне Мельник зі збірки віршів Максима Гаптаря «На який день» такі осоружні йому фрази, не подajući цілого вірша — не дозволяючи читачам самим судити про якість цього вірша. Таким, «цигуванням» можна знецінити вірші й видатних поетів. Далі Мельник вибухає цілою купою «наукових» слів:

«Уся ця псевдоглубокодумність, нехитра епатація читача (де він тут епатація бачить? — В. С.), «несподіваний» образом, зовнішньою асоціацією стикомовою слів, позбавлених внутрішнього смислового навантаження, видається авторами передмов до збірок (а це часто дуже поважні професійні письменники) за «філософське дослідження життя», за вірші, які нібито «беруть за душу не зовнішню афектацію, а глибинною думкою і почуття».

«Якщо вже говорити про внутрішнє смислове навантаження, то його немає саме в цій філіпці Мельника! Як бачимо, Мельник незадоволений не лише огини поетами, що пишуть (закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про турнір рож та інших квітів

Ми вже не один раз писали про те, як різно зустрічають люди прихід Нового Року, скільки звичаїв, постанов та забобонів приноситься цей перший день у році.

Але, здається, із усіх цих звичаїв — один захоплює найбільшу кількість людей, праці, гроші і то рік за роком в тій країні, яку ми вибрали собі за другу батьківщину і де живемо від ряду років, прийняючи місцеві звичаї, свята та різні імпрези.

Таким звичаєм є в ЗСА т. зв. «Турнір рож» у Каліфорнії, що відбувається кожного 1-го січня від 1890 року. Напевно багато із наших читачів мимохідь, а може зі своїми дітьми приглядається цьому видовищу на телевізійній програмі. Довгими годинами їдуть вози — мистецько прибрані тисячами живих квітів — що символізують різні сцени, маршують десятки-сотні духових оркестрів з невідступними до того молодими дівчатами попереду, які вимахують паличками, іде головний маршал паради, звичайно відома широкою особистістю з артистичного чи політичного світу, а всьому приглядається тисячі людей, що на цей день приїжджають до Лос Анджелесу та мільйони людей по своїх домах на телевізійному екрані.

Багато квітів цілої постановки цієї традиційної для американців імпрези захоплює, але мимоволі каже і застерігає чому і з яких причин його так тісно введено в американське життя.

Коли перед кількома днями я приглядався частині «Паради рож» із своїми внуками та почула пояснення телевізійного репортера, що ось на одному із возів жутико 320,000 живих рож та інших квітів, а приготування його коштували 40,000 годин праці людських рук мені докичало захоплена так дідзятися, яка причина такої витрати живих квітів та часу і звідкіль виводиться цей звичай.

Такі інформації наїшлися у публічній бібліотеці, де мені дали 300-сторінкову книжку про «Турнір рож». Ні, не журиться, мої доро-

гі читачі, я не думаю усіх тих інформацій, що їх і книжки отримала вам переказувати. А вітм, кожний може дістати ці інформації, якщо дуже захоче. З книжки я довідалася, що його творцями були два мешканці містечка Пасадіна, Каліф., які хотіли тим підкреслити його тепло і красу в порівнянні із холодним Новим Роком у інших частинах ЗСА і на зразок «війни квітів» на славній Рів'єрі рішили влаштувати свято «війни рож» 1-го січня, стинаючи до того всі квіти зі своїх городів. Першими роками гарні пані й панове, мешканці Пасадіни їхали вулицями міста в повозках прикрашених рожами. Відтак почали влаштовувати змагання возів запряжених у коні, а в 1902 році приїхала ціла перевантажена з того привозу змагання американського футболу.

Звичай стався шораз більш популярний та набрав шораз більшого поширення аж до того, що бачимо тепер. Вибір «королеви рож», участь видатних осіб, нагороди за найкраще прибрані вози, а до того важливі футбольні змагання, які часто-густо визнають університетського чемпіона країни.

Усе це дуже гарно, але всі ці інформації не дали мені виснаження і відповіді на питання: яка цілість в тому, щоб знищити стільки живих квітів, щоб втратити стільки часу для підготовки того видовища. І ніяк не могла я найти виснаження, що діється опісля з цими, стятими з городів, квітами, пощо викидається разом з ними мільйони доларів на таке короткотривале видовище. Єдине виснаження дає один з останніх президентів «Турніру рож», Едвард Вілсон, який уважає, що теперішня спільнота саме в добі індустріалізації потребує традиційних видовищ, які вказували б на красу, спокій та стійкість.

Мені однак, здається, що в американських людей більше, як в інших національностей, завжди проявляється велика наївна дитина, що радіє кожному іграшкою і кожному приємністю, без уваги на її доцільність.

О-КА

Вийшла збірка сонетів

Е. Андисівської

Нью Йорк. — Із серії видань Бібліотеки Прологу і Сучасності ч. 160 появилася збірка сонетів відомої поетеси і письменниці Еми Андисівської п. з. «Каварня», сторінок 126. Оформлення, заставки і профіль авторки виконав мистець Яків Гніздовський.

Крім цієї збірки поетеса автор інших збірок поезій, вона теж пише короткі новели, своєрідні легенди, казки, перекази та повісті. Із її творчості в поезії: «Поезія», «Народження ідола», «Рибка і розмір», «Куті опостінь», «Первни», «Базар».

«Пісні без тексту» в прозі: «Подорож», «Тигри», «Джа лапта», «Роман про добру людину» та інші.

Як повідомила Фондація Осмеяна і Геттани Антонович, літературну нагороду Антоновичів на 1983 рік надано Е. Андисівській за її твір «Роман про людське призначення».

Збірку сонетів «Каварня» — в ціні 8 доларів — можна набути в українських книгарнях, або можна її замовляти у видавництвах: Н. Ільницька, 254 West 31 St., New York, N.Y. 10001.

М. Антонович-Рудницька

ОСТАННІЙ ІЗ НАРБУТІВЦІВ

(Пам'яті Роберта Лісовського)

Дня 28-го 1982 року помер у Женеві, Швайцарія, видатний український мистець-графік Роберт Лісовський, а народився він у Немірові 29-го грудня 1893 року, а своєю молодістю провів у Києві. Батько його був інженер, а мати походила з німецького роду. За його власними словами — це вона вибрала йому ім'я Роберт. З київських часів, на жаль, масмо дуже скупи відомості. За браком їх заступити вірш присвячений Р. Лісовському невідомим автором (припускаю, що Семенком). Вірш жартівливий і дає настрів картину вечірньої київської вулиці. Наводжу його тут, як документ доби, бо про Лісовського він багато не каже.

Роберт

Я люблю проходити повз аптеку
В зимовий вечір;
Вслухатися в сурдинку музику
І нюхати аромат гострих спецій.

Там проти — фіолетовий лізюно,
Там приймають електричну ванну.
Ні, та тут цікаво, замішання. Полісмени
Принесли зомлілу панну.

Улиця пишаста підфарбленими краями
І на що-рози неіснуючий мольтерт.
А! Ось виходить в держкальну аптеку
За іншими каплями —
З безвідрадною фізіономією Роберта.

Мистецьке навчання почав Лісовський у школі Ол. Мурашка, а потім продовжував його у класах Ю. Нарбута та М. Бойчука.

Уже у 1922 році опинився він на еміграції в Польщі, де йому ім'я і школа Нарбута відкрила двері до мистецького уряду, в якому він працював над проєктами польсь-

ких державних банківотів. Згодом перейшов до Української Дівочої Семінарії викладати рисунок та малювання. Тут Лісовський зустрів свою майбутню дружину Стефанію Туркевич. Подружжя їх не було довготривале, але залишилася від нього «Донечка», як він її сам ніколи називав, Зоя Лісовська, яка оділичила мистецький хист і пішла слідами батька.

Від 1927 року Лісовський продовжував свої студії в Академії Мистецтв у Берліні, а вже у 1929 року переїхав до Праги, де викладав графіку в Українській Студії Пластичного мистецтва. З тих часів вже маю про нього власні згадки, як про гарного, поставного мужчину з легко поспіреною буйною чуприною. Завжди лагідний, привітний, усміхнений, повний енергії та ентузіазму до найрізнішого заняття у мистецтвом, товариському, громадському та політичному житті української еміграції.

При чийій війні 1945 року мистец не вивівчасно з Праги, чекаючи приїзду доньки з Відня і мав кілька дуже неприємних конфліктів з советами. На щастя, через протекцію пражського єпископа, йому вдалося перелетіти до Женєви. На стало він поселився у Лондоні, а вже тільки на схилі віку переїхав знову до Женєви, щоб бути біля доньки та її родини.

У мистецтві головною ділянкою Лісовського була книжна графіка. З більш монументальних праць треба згадати проєкт надгробного пам'ятника Ольги Басарабової у Львові та проєкти кидимів для майстерні «Гуцульське Мистецтво» у Косові. Йому також належав задум і виконання націоналістичного варіанту тризубу з мечем всередині. Крім того він виготовив рисунки уніформ для Карпатських Січовиків.

Все такі найбільше уваги та праці присвятив Лісовський оформленню книжок, що їх видавали у Празі, Львові і пізніше у Кракові. Фактично підкреслювали передусім його майстерне виконання шрифту. У вінцях та обкладинках він залюбки конструював складні композиції з різноманітної козацької зброї, прапорів, хоругв та старинських клейнод. Усе це у пишню-декоративному квазі-бароковому стилі. Це саме можна сказати про бурхливий рух у елементах взятих із природи. Може це мала бути символіка духу доби, але його дерева, хмари, листя ітд. були завжди розбурхані та розвіяні вітрами.

Дещо більш статична, хоч не менш експресивна обкладинка до збірки поезій Ольжича: «Вей». Спокійне враження робить заставка до пластового часопису «Молоде життя». Дуже вдала і тпнова для тодішнього способу декорації з двоколірною обкладинкою до творів Г. Чупринки. Стилізована квітка переплетена гострою, колючою терниною замикає в собі напис. Багато збірок і збірок віршів виходило, бо ще тоді люди поезією цікавилися щиро і читали.

Лісовський охоче виконував завдання зв'язані з мистецтвом, як, наприклад, зорганізування, разом з проф. Д. Антоновичем, виставки української графіки у Берліні, до якої оформив каталог; подібно виставку він влаштував у Римі в 1938 році.

Крім свого фаху мистець любив музику, театр та спів. Сам він непогано грав на піанно та співав першим тенором у хорі Академічної Громади. Належав до Команди Союзу Українських Пластунів Емігрантів, до Союзу Українських Письменників і Журналістів та до ОУН у Празі.

У 50-тиліття смерті Нарбута 1970 року записано на магнетофонну стрічку у Лондоні інтерв'ю з Лісовським, в якому він з великою любов'ю та пієтетом згадує Нарбута, як людину, як мистця та учителя. Надзвичайно цікава його розповідь про систему навчання у класі Нарбута, якого він називав творцем модерної української графіки. Студенти приходили до кабінету, що виглядав як музей. Підлога були встелені старинними килимами, на стінах висіли портрети гетьманів та козацької старшини. У шафх зберігалися скляні вироби, кераміка, печатки, герби, емблеми, старі грамоти й різні прикраси. Посередині стояв великий, дубовий дуже масивний стіл, на якому можна було провести найтоншу лінію.

Сам Нарбут приходив на лекції в чумарці та жовтих сап'янцях. Він був захопаний в українську старовину й старався вщепити це любов своїм учням. Казав, що тільки докладно вивчаючи старовину, можна бувати на старих традиціях сучасні мистецькі вартості. З тим наміром він водив своїх студентів до музеїв та до таких скарбниць українського мистецтва, як збірки родини Ханенків та Терещенків.

Пройшовши таку солідну школу, не дивно, що Роберт Лісовський розвивав свій індивідуальний стиль графіки, виходячи з основних засад, які йому передав його вчитель і які він зберігав до кінця свого життя.

З Лісовським відійшов у могилу останній безпосередній учень Нарбута.

Міжокружна конференція СУА, що відбулася 5-го листопада 1983 року в Пармі, Огайо, присвячена організаційній референтурі і референтурі зв'язків.

Ранішня програма Організаційної конференції складалася з таких точок: реєстрація, відкриття; Марія Крамарчук - організаційна референтка Головної Управи СУА, ввічливим словом привітала присутніх з побажаннями успішної конференції, доповіді, дискусія, перерва на обід. Комісія постанов затвердила підсумки конференції.

Пополуднева конференція належала референтурі зв'язків: доповіді та дискусія над доповідями. В 4-й год. по полудні - закриття конференції.

Організаційна референтка Окружної Управи Огайо Лена Сушків подала корот-

Міжокружна Конференція СУА Округ Дітройт, Чикаго і Огайо

кий перегляд повсякденних справ з Другої світової війни, вплив нашої еміграції та початки організування українського жіноцтва в ЗСА.

Прелегентки Віра Бойс і Люба Дармохвал з Окружної Управи Огайо, виголошили короткі реферати на теми „Кампанія приспівання членок СУА і „Членка організації“.

Евстахія Струтинська, голова Окружної Управи СУА Чикаго підкреслила в своїм рефераті важливість впливу членства та введення нових форм. Корінні предків і любов до спадщини, себто до обрядів релігійності та традицій, скріплює сили народу, як також наше поселення на чужині. Добрим прикладом є активність

і співпраця між відділами. Новий ентузіазм, нові ідеї приносять нове членство.

Марія Крамарчук, організаційна референтка СУА, у своєму слові закликала до точного звітування з усіх ділянок праці, яке дає Головній Управі СУА образ

проробленої праці відділів та допомагає у творенні нових планів, а відносно Централі - виконувати точно належні до нас обов'язки. Вона закликала творити нові відділи, посилювати їх здоланням нового членства та впровадженням вкладок до Централі та Окружних Управ; підкреслила, щоб обов'язково передплачувати „Наше Життя“ тільки через відділи. Що торкається кореспонденції з Централі членство повинно бути точно поінформоване, щоб мати орієнтацію про загальний стан та діяльність СУА. Референтка представила графічно схему та статистику СУА: 9-ть Окружних Управ, 119-ть Відділів та 3,615 членок - такий стан у 1982 році.

Жвава дискусія, що виявила зацікавлення біжучими справами, закінчилася загальним вдвоєнням, а в 1-й год. під час приємної гутирки, відбувся обід. На підставі детально поданого протоколу у виконанні Міри Грабчеві, Комісія постанов затвердила підсумки Організаційної конференції.

Програмою конференції провела Надія Дейчаківська, голова Окружної Управи СУА в Огайо, та переділення конференції.

В 2-й год. по полудні розпочалася Конференція референтур зв'язків у присутності референток зв'язків Головної Управи, Ірини Куровицької і Марти Федорів.

І. Куровицька зв'язки - це передача і інформація в різних формах того, що хочемо сказати, кому і як. При зв'язках з американими треба знати докладно, кого репрезентуємо. Слід брати участь у засіданнях інших організацій і говорити про свою організацію. Піддержувати заходи проти переслідувань на Україні, звертати увагу на оборону жіночі людських прав, запрошувати головні особи листами, або особисто, зайнятися ними на імпрезах та давати пояснення до експонатів на виставках.

М. Федорів доповідала англійською мовою на тему „Ethnic Advisory Council“ - це група людей, що працює через своїх репрезентантів.

„File under Ukraine“ - це теж, наче б архів, документів відносно українських справ. Писати петиції.

уважати нашу організацію за велику, важливу, тоді буде і публікація про нас. Працювати над контролею неправильних інформацій в американських книжках, але до цього вимагається авторитет відомого професора університету, якого б шанували та рахувалися з ним.

Дженні Бокар і Марія Федорук, референтки зв'язків Окружної Огайо, які належать до „Nationalities Services Center“, подали звіт про голод на Україні в 1933 році. „Famine of Ukraine“, що появилось на сторінках місцевої американської преси, як також такого змісту листу отримували конгресмени і сенатори. Д. Бокар працює у відділі „Department of Human Resources“ Клівленду, де вона є „Project Director“ у „Ethnic Senior Find“ та постійно має на увазі українську справу.

Конференції, в якому намірені вони не були б, є корисні та потрібні. В колективі висловлюємо наші актуальні і наболілі справи, старасмося запобігти нашим недолікам, які нас турбують. Всі ми творимо колектив однакових стремлень, здобутків чи турбот, і це єднає нас в одну велику, нерозривну суцільність.

У тугості тих нарад витворилася приязнь, яка викликала у присутніх почуття самовпевненості, і союзники вдвоєнні розіхались додому.

Лена Сушків

Наукова конференція українських лікарів

Розвиток медичних наук іде сьогодні з астрономічною швидкістю і слідування за новими медичними відкриттями вимагає все більше зусиль та часу. У зв'язку з цим вишкіл молодого лікаря триває тепер від 11 до 14 років, залежно від медичної ділянки або хірургічної спеціалізації. Також і після закінчення медичної школи лікар мусить постійно себе вдосконалювати, щоб удержатися на висоті своїх професійних завдань. З допомогою приходять численні установи, які у співпраці з медичними школами влаштовують часті наукові конференції, щоб дати змогу лікарям познайомитися з медичним поступом та поліпшити свою хірургічну техніку або навчитися новій. Тепер уже щораз більше спеціалістів вимагає від кожного лікаря прийняти 50 годин на рік активної участі в конференціях з науковою програмою для постійного медичного вдосконалювання. Залежно від учительського стажу доповідачів, організатори таких конференцій мають уповноваження від Американської Медичної Асоціації (АМА) давати їхнім учасникам години-кредити першої або другої категорії.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки (УЛТПА) вже від багатьох років улаштовує наукові з'їзди в різних містах ЗСА й Канади. Програма українських медичних конференцій завжди була на високо-

му рівні, тому що ряди УЛТПА постійно збільшуються молодими, добре вишколеними спеціалістами різних ділянок медицини. Після докладного провірення наукових програм українських медичних з'їздів АМА уповноважила УЛТПА призначати години-кредити першої категорії для програми вдосконалення лікарів. (Продовження на ст. 4)

Замість квітів на савку покласти нашого Дорогого БРАТА ІШВАГРА
бл. п. д-ра Миколи М. Яцюка,
що помер для 15-го грудня 1983 р. в Дітройті, Мич.
складаємо 100.00 дол. на ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
в ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.
Підля й Осип ОРИШКЕВИЧ

Замість квітів на савку покласти
бл. п. Дзвінки Пачовської-Вороняк
складаємо 50.00 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Нью-Йорку.
Підля й Осип ОРИШКЕВИЧ

В ПЕРШУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ й МАМЦІ св. п. АНАСТАЗІЇ ЦЮРПІТИ (з дому БОДНАРЧУК)

яка похована в с. Писа, Бережанського р-ну (кол. Підгаєцький повіт),
Тернопільської області
буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА та ПАНАХИДА

у вівторок, 17-го січня 1984 року, о год. 8:30 ранку
в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Про молитву за спокій душі св. п. Анастазії просять —
чоловік — ВОЛОДИМИР
і син — ВАСИЛЬ ЦЮРПІТИ

„Рідна мати моя, ти ночей не доспаєш.
Ти водила мене у полях край села
і в дорогу далеко ти мене на зорі проводжала.
І рушник вишиваний на щастя, на долю дала...“

Просимо ближню й дальшу Родину в Америці, Канаді і в Україні помолитись в цей день
з нами.

.....Живою Тебе зберігаємо в нашій тузі...“

У Зоряне Царство Духа Предків Наших
відійшов 6-го січня 10984 року Дажбожого
Достойний Діля Рідної Української Національної Віри
утвердженої в науці Учителя-Пророка
ЛЕВА СИЛЕНКА

РУНТАТО МИРОСЛАВ ІВАН ГРИГОРОВИЧ ЛОЗОВИЙ

народжений 6-го вересня 10925 року Д.
ПОХОВАНИЙ за обрядом Рідної Віри в СВЯТОПІ (Святині Оріанської Пам'яті), в Спрінг Глен, Н. Й.

Прощай Побратиме, прощай Побратиме,
Величний і рідний прощай,
Дажбог твою душу завжди берегтиме
і дасть їй Безсмертя і рай.

Прощай Побратиме, ідеш ти до Оря,
Ідеш ти до матері Лель,
Немає ні смутку, немає ні горя
У храмі небесних осей...

Прощай Побратиме, і дини, і ночі,
Не будуть тривожити тебе,
Поглянь, прославляють заплакані очі,
Життя трудівниче твоє.

Прощай Побратиме, в Дажбожі заграви
Промінням полинула вість,
Що йдеш ти до Предків великої слави,
Як син їхній — праведний гість.

Прощай Побратиме, прощай Побратиме,
Величний і рідний прощай,
Дажбог твою душу завжди берегтиме
і дасть їй безсмертя і рай.

Дружина — ЛЮДМИЛА
Діти: АННА, ІВАН, ТАРАС, ЛЮДМИЛА, ЛЕСЯ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого БАТЬКА

бл. п. дир.

Михайла Чайківського

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

18-го січня 1984 р. в церкві св. Михаїла в Нью-Гейвені, Конн.

19-го січня 1984 р. в церкві св. Покрови, Бріджпорт, Конн.

Просимо згадати за спокій душі у молитвах.

Дочки:

ВІРА КАРПІ
ЛІДІЯ ФІЦАЛОВИЧ

В пам'ять, складаю 50.00 дол. на Імвалідів.
ЛІДІЯ ФІЦАЛОВИЧ

Ділимось боліючою вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 13-го грудня 1983 р.,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами,
відійшов від нас на 38-му році життя
наш СИН, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.

ЯРОСЛАВ ЩЕСНЮК

народжений в Празі 1945 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись 16-го грудня 1983 р.
в церкві НЗПДМ, а звітдам на католицький цвинтар М-т Опівет.

Горем прибиті:

мама — МАРІЯ ЩЕСНЮК-ЗАБЛОЦЬКА
з мужем МАРІЯНОМ
сини — МАРКО і АНТІН
брат — РОМАН з дружиною
та ближча і дальша Родина в Україні, Канаді
та Польщі

З глибоким смутком повідомляємо Українське Громадянство Метрополії Дітройту,
що в неділю, 8-го січня 1984 року, після довгої і важкої недуги відійшов у Вічність

св. п. д-р

АНТІН ЖУКОВСЬКИЙ

Народжений 27-го вересня 1904 року в Поморянах, України.

Старшина 1-ої Дивізії УНА; голова стейтвого Відділу УККА Північної Дакоти; член УНРА-ди; довіргітний голова Метрополітального відділу УККА в Дітройті; визначний суспільно-політичний діяч.

ПОХОРОН у четвер, 12-го січня 1984 р., о год. 10-й ранку з похоронного заведення П. Висоцького до церкви св. Йосафата у Воррен, а після на цвинтар св. Гробу в Свєтфілд, Мич.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем опечаленій Шановній Дружині Святославі та всієї Родині складаємо наші
глибокі співчуття.

Управа Метрополітального Відділу УККА
в Дітройті

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВО-ВИХОВНЕ Т-во „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“
запрошує на

Ювілейні Спортові Вечерниці

Субота, 21-го січня 1984 р., о год. 9-й веч., коктейль 8:15 — 8:45 веч.
в залі Українського Народного Дому, 140 Prospect Ave., Ірвінгтон, Н. Дж.

Грає оркестра „ІСКРА“

Місця при столиках резервувати в Дніпрі, тел.: (201) 373-8783

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ісен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.
Адреса у Мангеттені: 630 5th Avenue, Room 1803 New York, N.Y. 10020
Адреса у Кайні: 105-37 64th Avenue Forest Hills, N.Y. 11375 (212) 459-0111

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Нью-Йорку, Відділ УККА
запрошує своїх Членів та все Українське Громадянство Метрополії Нью-Йорку на

ПАНЕЛЬ про ІУ СКВУ

в суботу, 21 січня 1984 р., о год. 4-й по пол.
у великій залі будинку ОУВФ в Нью-Йорку, Н. Й.
136 Друга Авеню
у панелі беруть участь:

ада. Аскольд Позинський, ред. Ярослав Гайвас,
ред. Мстислав Дольницький
Модератор — д-р Петро Гой
Вступ — даток \$3.00
УПРАВА КОУАО м. НЮ ЙОРК — ВІДДІЛ УККА

Субота, 28-го січня 1984 р., год. 9-та веч.
Український Народний Дім

142 Друга Авеню
Нью-Йорк, Н. Й.

Хор „ДУМКА“ в Нью-Йорку — запрошує всіх на

ВЕЧЕРНИЦІ

Оркестра „ІСКРА“
Весела програма — виступи хору „Думка“, жіночого
секстету при хорі та веселі несподіванки.
Вступ 10.00 дол.
Квитки можна набувати в „АРЦІ“ і в членів хору.

Біда...

(Закінчення зі ст. 2)

про колір конвалій у блискучих росниках, але й авто-рами передово до цих збірок, які, будучи професійними письменниками, хвалять молодих поетів за їх вірші, в яких нічого не говориться про те, що під мудрим керівництвом партії трудящі невтомно будують комунізм та готують відсіч американським імперіалістам.

Мельник згадує й кілька позитивних фактів: ось у Сімферополі „працюють з молодими поетами, спирають їх творчому зростанню“, виховують поетів, які пишуть те, що треба і як треба, без усяких конвалій. Але, загалом, твердить Мельник, у провінції видають твори молодих, які не стоять на потрібній височині. Чому це так?

„Причин може бути багато“ — міркує собі Мельник. Але всі вони ведуть до того, що падає авторитет регіональних видавництв, бо ці видавництва втрачають якісь творчі критерії. Ось, наприклад, виходить друком збірка поета А., який ймовірно перебуває у стадії літературного учеництва, й тоді молодий поет Б., який має рукопис такої ж художньої якості, домагається, щоб надрукували й його. Виникає, щось ніби сніжна грудка: вслід за однією незадовільною книжкою ко-тяться й інші. Ще й це одна. Рівень вимог знижується, кількість рукописів росте... „Але як впливають невідліб дебюту на рівень усієї молоді поезії...“ — грізно запитує Мельник.

Далі Мельник нарікає на те, що молоді поети мало пишуть про пережите, а більше намагаються демонструвати ерудицію й „професіоналізм“. Мельник погоджується з якимсь критиком, що молоді не повинні „випинати своє „я“, якщо воно не пов'язане з епохою“. Тепер ми починаємо розуміти, чого домагається від молодих поетів

партійний критик. Мельник не хоче давати молодим прямі й конкретні вказівки, про що вони мусять писати — бо скільки разів можна повторювати ті нудні інструкції, хоч би й усього їх варіюючи! Він сподівається, що молоді поети розуміють, на що він натякає — після того, як виганяв їх за „шаблонне“ оспівування природи.

Але статтю треба якось закінчити на високій урочистій ноті, і Мельник, не дуже до речі, проголошує, що „молодим поетам не слід також боятися проявити своє „я“, нівелюючись та усереднюючись“. Ось, наприклад, Маяковський говорив прямо: „Поетом робітників і селян повинен бути я“. Мельник додає: „Якби Маяковський просив когось про право на це, то він не став би поетом мільйонів“. Усе це звучить хоч і туманно, але „глибокодумно“ й навіть „сугестивно“. Мовляв, пишуть, як Маяковський!

А тепер розшифруємо статтю Мельника, виявив у ній те, що він так казуїстично, на хитромудрих манівцях, намагається осудити у віршах молодих поетів. Уся справа в тому, що молодим давно набридло писати вірші на „актуальні“ теми, й вони знаходять для себе вихід у віршах про природу. А автори перемов до їхніх збірок, „шановні професійні письменники“, мабуть, самі в глибині душі співчують молодим поетам, бо й самі набридло оспівувати будівництво комунізму, який не буде.

І кількість аполітичних поетичних збірок, віршів від фальшивого патосу та удаваного ентузіазму, ігноруючи елементи та закони партійних „літературознавців“, росте подібно до сніжної грудки, яка, котячись по засніженій поверхні, невинно збільшується в розмірах, як лавина...

Наукова...

(Закінчення зі ст. 3)

Українські лікарі з дружинами під час Наукової конференції УЛТПА в Арубі

Останній Науковий З'їзд УЛТПА (24-ий з черги) відбувся від 11-го до 18-го грудня 1983 року на острові Аруба, що є складовою частиною Нідерландських Антилів. На цьому з'їзді обговорювали актуальні медичні теми наших часів, а саме: застосування мікроскопічної хірургії в ортопедії та отоларингології, питання комп'ютерної радіології, діагностику судинних захворювань, запобігання серцевим хворобам, гормональні розлади в жінок та вплив оточення на ракутоутворення.

У науковій програмі взяли участь: д-р Іржі Михайло Головатий, д-р Павло Джуль, д-р Роман Дікун, д-р Степан Дуляк, д-р Богдан Іванець, мгр Джоанна Каммак-Целевич, д-р Володимир Кассараба, д-р Марко Конох, д-р Василь Тухуль, д-р Петро Харук.

На цій конференції дуже відрізнялися було те, що майже всі доповіді, уродженці Америки або Канади говорили виключно українською мовою та вживали доброго українського медичного назвництва.

Д-р Ярослав Турко розповів про своє відкриття у швейцарській медичній бібліотечі першої медичної книжки, друкованої українською мовою в 1879 році.

На з'їзді було зареєстрованих 68 осіб. Учасники мали змогу познайомитися ближче та утворити ще тісніший зв'язок поміж лікарями та їхніми родинами, які живуть у різних місцях Америки і Канади.

Технічне влаштування з'їзду провела дуже вміло консультантка бюро подорожей Марта Федорів у співпраці з головою УЛТПА д-ром Мирославом Колесником. Голова Світового Об'єднання Українських Лікарських Товариств д-р Ахіль Хрептовський запросив М. Федорів підготувати науковий з'їзд цієї організації, який заплановано на вересень 1984 року в Мюнхені, Західна Німеччина.

Вона вже домовилася з луганськими фірмами та готелями в Західній Німеччині, щоб забезпечити учасникам вигідну подорож і комфортне перебування в готельних приміщеннях. Зацікавлених лікарів та всіх колишніх студентів європейських шкіл прохастеся зголошуватися вже тепер на адресу Головної Управи УЛТПА в Чикаго: Ukrainian Medical Association of North America, 2320 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

Д-р Павло Джуль

„Сантиментальна мадрівка в минуле“

На Різдва і в передріздвяні дні, на переломі 1983-84 років в українському Нью Йорку було безліч вечорів, концертів, виставок, зустрічей. З відчуттям до виконавців і організаторів відзначу імпрезу „Сантиментальна мадрівка в минуле“, яку в суботу, 4-го грудня 1983 року улаштував 82-ий Відділ СУА в Нью Йорку. Мистецьке слово Івонни Савицької і пісні Христини Карпівич поведи слухачів до Лемківщини, Львова, Києва і Канева.

У вступному слові Івонна Клим культурно-освітній референтка 82-го Відділу СУА, нагадала, що письменниця Івонна Савицька народилася у родині священика на Лемківщині, виросла в селі, де батько був парохом. Львів — це її молодість. Київ і Канів — мрія і любов. Христини Карпівич народилася у Львові, росла в дорозі на Захід, у Нью Йорку вчилася співати, полюбила українську пісню.

Івонна Савицька почала свою розповідь зі слів „Чи пам'ятаєш лемку?“ Говорила лемківською говіркою про природу Лемківщини, народні звичаї, про те, як земля під плугом розсіпалася, про життя і радість, що приносила перший свіжий хліб. Визму люди збиралися, розповідали байки, співали пісні.

Лемківську народну пісню проспівала Христини Карпівич.

Після цього Савицька згадала про танки, які під час війни зорали лемківські землі; про воєнні часи, коли виселяли лемків з їх хат і палячили лемківські церкви. Розповіла, як старий лемко виривав з палаючої церкви велику ікону і поклав її на воза, яким вивозили його майно з рідної землі. Але надійшов лемки, що прийде час, коли

вони повернуться на свої ниви. Влітку 1979 року Савицька побувала в околиці містечка Любачева, що тепер належить до Польщі. Її везли автобусом. Наздогнали стару жінку, що несла важкий пакунок. Запропонували їй сісти в авто. Бабуся подякувала, сказала, що несе гас, сіль та інше, бо в їх селі нема де купити, треба носити здалека. Розповіла, що всіх лемків з цієї околиці виселили, вона лишилася, бо зять її поляк. Савицька й спутник приїхали в село Коровичі. Не впізнала вона села, де колись жила. Зрівняна з землею садива священика. Церква півзруйнована, на ній напис: „Склад будівельних матеріалів“. Стару жінку розповіла, що коли руйнували церкву, то люди, щоб врятувати дзвін, потопили його в криниці. Там чекає він... Савицька підійшла до криниці, заглянула вглиб і наче почула тихий відгомін дзвону.

У залі пролунали тихі акорди роялю. Далі Савицька розповідала про свої відвідини Львова, мадрівки його вулицями. Її спогади ілюструвала Христини Карпівич роялю: то гами, коли Савицька йшла повз музичний інститут, то вальси, коли проходила коло будинку, де в юні роки танцювала.

Письменниця згадала, що на Святоюрській горі ще стоїть хрест, у підніжжі його покладено багато квітів. Була на Личаківському цвинтарі, бачила пам'ятник Іванові Франкові, могилу композитора Станіслава Людкевича. Вся у чорнобривців була могила Володимира Івасюка.

Вразило Савицьку, що Стрийський парк занедбаний, лавки поламані. У цьому парку, покидаючи під час війни Україну, Івонна Савицька прощалася із Миколою Джимом, журналістом, членом проводу Організації Українських Націоналістів. Тоді вона сказала йому: „Миколо, ти ж лишаєшся на неминучу смерть“. Він відповів: „Совість не дозволяє їхати. Я лишаюся з моїми хлопцями“. Більше вики зловили Миколу в лісі, засудили на десять років ув'язнення. Після звільнення, він, хворий, приїхав до Львова і там скоро помер.

Савицька розповіла про свої враження про Київ, місто золотих церков, у яких не чути церковних співів. Бачила собор святої Софії, з кораблика на Дніпрі дивилася на дзвіниці і церкви Лаври та Видубецького монастиря. Все це державні заповідники, а не монастирі. Вона радіє, що варвари не зруйнували пам'ятника святому Володимирові.

Савицька автобусом поїхала до Канева. Сум навівали лани колосистих полів думала про невільничу працю. В голові роїлися думки: „Багата ти і бідна, Україно... Твій чорнозем не може прогудувати тебе. Уряд купує пшеницю в Канаді і Америці. Чому?“

У Каневі письменниця не могла відірвати погляду від пам'ятника Шевченкові, від його скорботно зажуреної постаті. „Думи мої, думи“ проспівала Христини Карпівич.

Савицька сказала: „Мої уста мовчали, а серце пидало. Батько Тарасе, що нам, українцям у діаспорі, робити? Дай нам новий заповіт“. Розповідь закінчилася Христини Карпівич пісню В. Сосюри „Любуй Україну“.

Л. Дражевська

У 80-річчя проф. Івана Боднарчука

Восьмого грудня 1983 року минуло 80 років від дня народження професора Івана Боднарчука. З цієї нагоди його сини, Ростислав та Богдан разом з матір'ю та своїми родинами, вшанували його прийняттям у одному з чикагських ресторанів, в якому взяли участь теж найближчі друзі Юліяні.

Іван Боднарчук народився в 1903 році в Галичині, в селі Білявині поблизу Бучача. Його батьки — о. Лазар та Івонна з Кміщевичів. Гімназію закінчив у Бучачі, а диплом магістра філософії одержав у Львівському університеті зі слов'янської філології та латинської мови в 1928 році. Після практики в державній та приватній гімназії у Стрию він склав професорський іспит в університеті у Варшаві 1931 року.

Свою педагогічну працю почав проф. Боднарчук у Стрию, де вчив в середніх школах від 1928 до 1944 року в учительській дівочій семінарії, дівочій гімназії „Рідної Школи“ та в державній хлоп'ячій гімназії. Працював теж у музеї „Верховина“ та в громадських організаціях.

Вийшовши з України на еміграцію, він був управителем школи в таборі в Бургдорфі від 1945 до 1949 року (англійська зона). Там був теж культурно-освітнім референтом і провадив вечірні курси для неграмотних, що мали їхати до Англії й Канади.

Від 1949 до 1959 року жив з дружиною й двома синами в Бразилії. Спочатку вчив у Малій Духовній Семінарії Отців Василіян у Рудотополі, Парана, і подорожував у редактуванні газети „Праця“. В тому часі опрацював „Буквар“ і „Другу Читанку“. Окремою книжкою вийшов його спогад про Митрополита Андрея Шептицького — „Великий Чернець і Народодобуєць“.

В 1954 році переїхав до Кіри-тиби, де поза своєю зарплатковою працею займався і громадською роботою. В 1959 році вїхав з родиною до Америки. Спершу жив у Чикаго, де вчив в Школі Українства, працював у видавництві М. Денисюка, в Українському Національному Музеї, викладав в Народному Університеті при ООЧСУ і брав активну участь в релігійній і громадському житті („Обнова“). Учителська Громада тощо).

В 1963 році переїхав до Дітройту й перебував там до 1974 року. Вчив в українській вищій школі ОО Василіяна та Школі Українства. Дописував до церковного бюлетеню й упорядковував Пропам'ятну Книгу парохії Непорочного Зачаття ПДМ. В 1974 році перейшов на еміграцію й живе біля Чикаго.

Крім своєї педагогічної праці, проф. І. Боднарчук дописував і далі дописує до різних українських газет та журналів на релігійні, виховні, історичні й літературні теми. Його статті публікувалися в таких газетах і журналах: „Українське Слово“ і

„Наш Клич“ в Аргентині, „Визвольний Шлях“ та „Шлях Перемоги“ в Європі, „Українська Думка“ в Англії, „Овід“, „Дзвони“, „Америка“, „Свобода“, „Дітройтські Новини“, „Квітучі береги“, „Нова зоря“, „Черковний вісник“ (при соборі св. Володимира і Ольги в Чикаго), „Жіночий світ“.

Як у своїй виховній праці, так і в своїх статтях І. Боднарчук твердо й постійно заступає ідею — Бог, Україна, родина. Тому його статті, які й його педагогічна праця мають тривке виховне значення і його треба зачитити до визначних українських педагогів ХХ ст.

У приватному житті — це людина дуже скромна. Всі, що мали нагоду його пізнати, чи з ним співпрацювати, цінують його простоту, щирість, працьовитість та відданість українським ідеалам.

Проф. І. Боднарчук — співпрацює зі щоденником „Свобода“.

Бажаємо йому ще довгих років життя та творчої праці.

Богдан І. Лончина

РІЗНЕ

ДЛЯ КОЛЕКЦІОНЕРІВ
Продається: 41 акварель костюмів до „Сорочинського Ярмарку“ Гоголя, роботи мистця С. Судейкіна. Підписані. Розмір: 28,5 x 13,8 см. Акварелі намальовані для постановки опери Мусорського „Сорочинський Ярмарок“ в метрополітній опері у листопад 1938 р. Повний комплект у портфолі. Дзвонити (212) 424-6534 р. до 10 р. веч. після 7-01.

Різне

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відомою солідна фірма
CYPRESS HILLS MONUMENTS В БІЛАНСЬКИЙ WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.
Miami, Fla.: (305) 653-5861
Не бачили і для вас відкриті, радо заведемо до Вашого дому з проектами і порадами.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
„ВСІ НОВІ ЦІННІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ ВІДЕРЖИТЕ В АРЦІ.“

HELP WANTED

ПОШУКУЮ ЖІНКУ

до опіки над 2-ма дітьми у віці 6 і 3 років в Мейплвуд, Н. Дж., 4 дні в тиждень. Добра платня. Тел.: (201) 762-4792

ДО ВИНАЙМУ

До винайму тижнево або місячно КІМНАТА з ЛАЗНИЧКОЮ, та незалежним входом, в приватному апартаменті. Ціна поміркована. Три ситні кухні до моря. По інформації писати до: MRS. VERONICA CENELSKA 7926 Abbott Avenue Miami Beach, Fla. 33141 або по тел. на ч. (305) 861-8907

REAL ESTATE

Продается ХАТА з трьома апартаментами в Маммі Біч на Флориді. Два апартамента до винайму приносять власникові дохід, із якого покриваються всі витрати. За катого великий город. Відаль до моря три мін. ходу. До склепа, банків, кінотеатрів, ресторанів і пошти можна рівнож дійти пішки. Інформації по телефону на ч. (305) 861-8907 або можна писати на адресу: MRS. VERONICA CENELSKA 7926 Abbott Avenue Miami Beach, Fla. 33141

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 15-го СІЧНЯ 1984 р.

Ньюарк, Н. Дж. Місячні збори 6-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд., о год. 1-й по пол. в УКШКолі при Айві вул. і Сенфорд Ав. Простіть чл. прибути та виріняти залеглі вкладки. Наказує платити вкладки чеками та посылити прямо до Відділу. — В. Боарський, предс., Т. Клебан, касир, Юлія Демчук, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 22-го СІЧНЯ 1984 р.

Бріджпорт, Конн. Річні збори Т-ва Української Січ 59-й Відд., о год. 2-й по пол. в залі УКЦеркви при 457 Noble Ave., Бріджпорт, Конн. Простіть всіх чл. прибути на збори. Після програми зборів — прийняття. — Д. Стець, гол., С. Тарасюк, рек. секр., Т. Слівинський, фін. секр.

Рочестер, Н. Я. Місячні збори 6-ва св. Іосафата 217 Відд., о год. 2-й по пол. в церковній залі св. Іосафата зі званням порядком нарад. Описля відбудуться Річні збори. К. Комісія здасть річний звіт, затвердження новообраної Управи, план праці і закриття зборів. Вкладки можна вплачувати від 1:30 год. по пол. в тім самім приміщенні. Простіть чл. прибути. По зборах буде перекрука — Ст. Василь, предс., Ст. Приймак, фін. сек., Ст. Мартинюк, кас., Дм. Марголич, гол. К. Анна Василь і Марта Приста — члени, Катерина Марголич і М. Заведська — чл. Управи.

FUNERAL DIRECTORS

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. (212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I. 24 HOURS A DAY.

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

ПЕТРО ІРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОУН, БРОУКЛІН, НЬЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

УВАГА!
У виданні Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО“ появилася нова книжка
МИКОЛИ ЩЕРБАКА
ПАХОЩІ СУЦВІТТЯ
ПОЕЗІЇ
(1960-1970)
104 сторінки Ціна \$4.75 + 75 ц. порто
Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтського податку.
Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

SCHOOLS/ELI
QUEENS COLLEGE
CITY UNIVERSITY OF NEW YORK
Чи хочете вчитися по-англійськи? До школи? За кращою працею? Вчіться по-англійськи у
ENGLISH LANGUAGE INSTITUTE
40 років досвіду. Інтенсивна програма — 18 год. на тиждень. Ранні і пополуудневі класи. Мовна лабораторія. Екстра репетитор без оплати. Професійні учителі. Класи на всіх позовах — від початківців до завансерованих. Групування в 1-20. Тепер, реєстрація на весняний семестр. Класи починаються 30-го січня 1984 р.
(212) 520-7495
Пишіть до: **ENGLISH LANGUAGE INSTITUTE**
QUEENS COLLEGE
65-30 Kissena Boulevard • Flushing, N.Y. 11367

SCHOOLS/CHILDRENS
QUEENS COLLEGE
CITY UNIVERSITY OF NEW YORK
АНГЛІЙСЬКА МОВА, ЯК ДРУГА МОВА ДЛЯ ДІТЕЙ.
Квінс Коледж пропонує 14-тижневий курс для дітей (у віці 8-17). Курс є призначений для покращання знання у читанні, писанні, говоренні і у граматиці. За дальшими інформаціями прошу тел. (212) 520-7074
• ТЕЛЕФОНУЙТЕ СЬОГОДНІ •

RESEARCH ANALYST
American radio station in Munich, RFE/RL, Inc., has vacancy for Research Analyst of Ukrainian affairs. Position entails keeping abreast of current developments both in the Ukrainian S.S.R. and in the emigration, writing on short notice, concise analyses of events/trends, and working closely with Ukrainian broadcasting service of RFE/RL, Inc. Candidate should have a higher education/equivalent experience, a knowledge of Soviet affairs in general and expertise in Ukrainian affairs, preferably as demonstrated by publications. A good command of English, Ukrainian, and Russian is necessary. Remuneration not less than DM 52,546 per annum plus furnished housing and other fringe benefits.
Submit curriculum vitae with writing samples or publications to
Personnel Department
Radio Free Europe/Radio Liberty, Inc.
Oettingenstrasse 67
8000 Munich 22
West Germany

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАС БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Так дешево ніде не купите!
ФУТРА — КОЖУХИ
Ціни знижені на всі кожухи
Куртки короткі — мужські і жіночі від 75.00 дол.
Куртки 3/4 — від 100.00 дол.
Довгі плащі від 180.00 дол.
Шмєто зі шкір французьких, еспанських, англійських й американських — готові і шмєто на міру.
Масмо на складі гарні футра з мінків й інших шкєлєтих шкір по цінах, знижених на 50%.
Також продаємо матеріали, як шкурки, бєкє та шкєрні плащі.
ЗАПРОШУЄМО ВІДВІДАТИ
GOLTEX CO.
14 — 1st Avenue
New York, N.Y. 10009
Відкрито 7 днів — 9-5-та по пол., в середу і четверги 11-7, 10-4 по пол. в неділю.
По інформ. прошу ТІЛЬКІ телеф. collect — (212) 533-7236

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО
коштує
\$5,000 — \$10,000
забезпечення
АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Безпечення, виданих після 1-го жовтня 1983 року, вносять
\$6.50 річно
\$3.35 піврічно
\$1.75 квартално
60 місячно
ЦЮ ГРАМОТУ МОЖУТЬ НАБУТИ ТІЛЬКИ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ У ВІЦІ 16 до 55 років

Вступайте в члени УНС

Yearal
Із нових видань
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА
можна вже замовляти в книгарні при Свободі
ІВАН ФРАНКО — МИСТЕЦЬ І МИСЛИТЕЛЬ
ЗБІРНИК ДОПОВІДЕЙ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 125-РІЧЧЯ НАРОДИН І 65-РІЧЧЯ СМЕРТІ ІВАНА ФРАНКА
за ред. Євгена Федоренка.
212 сторінок. Ціна \$15.00, порто \$1.00.
Книжка у твердій полотноїній обгортці.
Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтського податку.
ЗАМОВЛЯТИ:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302